

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Inspektorát

OSTRAVA

Inspekční zpráva

Základní škola Kozmice, okres Opava

por. Hoši 1/59, 747 11 Kozmice

Identifikátor školy: 600 142 710

Termín konání orientační inspekce: 6. - 8. červen 2001

Čj.	145 145/01-11132
Signatura	on5bu140

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Sledovaná základní škola je neúplná vesnická škola s kapacitou 150 žáků. Sdružuje základní školu, školní jídelnu - výdejnu a školní družinu. Ve škole bylo v době inspekce vyučováno 113 žáků v 6 třídách.

Vyučování probíhá podle učebních dokumentů vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2 ze dne 30. dubna 1996, ve smyslu úprav a doplňků schválených dne 25. srpna 1998 pod čj. 25 018/98-22.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Český jazyk

Kontrolou rozvrhu hodin, zápisů v třídních knihách a přímým pozorováním v hospitovaných hodinách bylo ověřeno, že výuka sledovaného předmětu probíhá podle výše uvedeného vzdělávacího programu. Časová dotace českého jazyka souhlasila s učebním plánem prvního až pátého ročníku, probírané učivo odpovídalo učebním osnovám a bylo obsaženo v tematických plánech vyučujících. Rovněž kontinuita výuky mezi jednotlivými ročníky je zajištěna.

Příprava výuky v hospitovaných hodinách byla velmi dobře promyšlená. Výukové cíle odpovídaly základnímu standardu vzdělání, v jednotlivých hodinách byly stanoveny vhodně a přiměřeně. Učitelky dokázaly před hospitovanými hodinami formulovat cíl vyučovací jednotky, který odpovídal podmínkám výuky, aktuálnímu složení tříd a probíranému učivu.

Vyučující jsou informováni o žácích se specifickými poruchami učení. Ve vyučovacím procesu byl k těmto dětem zaznamenán taktivní a citlivý přístup s volbou řady forem individuální práce.

Ve škole je ve velké míře využívána odborná a pedagogická způsobilost učitelů. Podmínky ve smyslu příslušných ustanovení vyhlášky MŠMT ČR č. 139/1997 Sb., o podmínkách odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků a o předpokladech kvalifikace výchovných poradců, splňují čtyři vyučující, což se příznivě projevilo ve velmi dobré úrovni kvality výuky.

Učebny jsou prostorné, světlé, vybavené žákovským nábytkem, který odpovídá antropometrickým požadavkům. Dostatek magnetických tabulí umožňoval při výuce řadu samostatných forem práce, audiovizuální technika byla užitá funkčně a účelně. Relaxační prostory s koberci jsou využívány ve třídách nejen ve vyučování, ale i o přestávkách. Učební prostředí ve třídách je podnětné a estetické. Výzdoba všech prostor školy je na velmi dobré estetické úrovni. Je tvořena pracemi žáků a pedagogů, je promyšleně zaměřena k probíranému učivu.

Pro výuku českého jazyka je ve škole dostatečné množství učebních pomůcek včetně audiovizuální techniky, která byla v řadě hodin funkčně využívána. V každé třídě jsou pro potřeby žáků a učitelů příruční knihovničky. Učitelská knihovna je doplňována encyklopediemi a odbornou literaturou.

Škola má pro výuku jazyka českého k dispozici dostatečnou zásobu učebnic, učebních textů či pracovních sešitů se schvalovací doložkou MŠMT ČR.

Všechny vyučovací hodiny českého jazyka byly velmi dobře připravené se strukturou odpovídající výukovým cílům a věku žáků. Organizační pokyny vyučujících byly jasné, srozumitelné a přiměřené věku i možnostem dětí. Metody a formy práce byly vhodně voleny a zajišťovaly velmi dobrou motivaci a aktivizaci žáků. Ti pracovali samostatně i ve skupinách.

Ve sledovaných hodinách byl vytvářen dostatečný prostor pro kooperaci a vzájemnou toleranci dětí. Funkční a účelné zařazování relaxačních chvil přispívalo k aktivizaci žáků a výrazně zvyšovalo efektivitu vyučovacího procesu.

V úvodních částech hodin byly aplikovány metody opakovací spolu s hodnocením, při samostatné práci žáků pak metody aplikační a procvičovací. Při procvičování se střídaly prvky ústních cvičení s písemnými. Vyučující vytvářely prostor pro individuální potřeby žáků, zohledňovaly děti se specifickými poruchami učení a chování. Využití vyučovacího času bylo účelné a promyšlené, byl vytvořen dostatečný prostor k procvičování a upevňování učiva. Při ověřování pochopení látky byla u žáků oceňována snaha a pokrok při zvládnutí učiva.

Oblast interakce a komunikace byla při výuce realizována dohodnutými pravidly jednání, která byla respektována a akceptována stejně jako osobnost žáka. Komunikace dětí byla na velmi dobré úrovni. Komunikace vyučujících, pohotovost a kvalita vyjadřování byla v navštívených hodinách velmi dobrá stejně jako komunikace neverbální.

Celkově je kvalita výuky českého jazyka hodnocena jako velmi dobrá.

Matematika

Na základě přímého pozorování v hospitovaných hodinách, dále kontrolou rozvrhu hodin a zápisů v třídních knihách bylo ověřeno, že výuka probíhá podle učebních dokumentů deklarovaného vzdělávacího programu Základní škola. Týdenní časová dotace souhlasila s učebním plánem prvního až pátého ročníku. Probírané učivo odpovídalo učebním osnovám a bylo obsaženo v tematických plánech učitelů, které jsou obsahově dostatečně rozpracovány (např. nechybí rozlišení základního a rozšiřujícího učiva). Při plánování výuky nedochází k obsahové duplicitě, kontinuita výuky mezi jednotlivými ročníky je zajišťována kontrolní činností vedení školy a spoluprací všech pedagogů.

Bezprostřední příprava výuky sledovaného předmětu byla celkově na velmi dobré úrovni. Didaktické cíle byly přizpůsobeny celkovým podmínkám výuky. Byla dodržena návaznost matematického vzdělávání s přihlédnutím k dosavadním znalostem.

Personální podmínky ve smyslu příslušných ustanovení vyhlášky MŠMT ČR č. 139/1997 Sb., nesplňují dvě vyučující. Tento stav se nijak neprojevil v kvalitě výuky.

Hodnocení používaných výukových prostor a jejich vybavení je obdobné jako v části hodnocení kvality vzdělávání jazyka českého. Materiální podmínky pro výuku matematiky jsou na velmi dobré úrovni, je dostatek učebnic a vhodných pomůcek.

Vyučování svou strukturou v převážné části hodin odpovídalo věku žáků a výukovým cílům, bylo řízeno srozumitelnými organizačními pokyny. Žáci získávali přiměřeně svému věku základní vědomosti a dovednosti v aritmetice i geometrii.

Učitelky ve všech navštívených hodinách reagovaly na únavu žáků zařazováním relaxačních činností. Vyučující sledovaly cíle výuky, dbaly na nácvik základních algoritmů, dostatečně zařazovaly numerické počítání pamětné i písemné a prováděli nácvik logické úvahy. Žáci prokazovali schopnost aplikace osvojených postupů. Efektivní bylo využití pracovních sešitů, učebnic, připravených metodických materiálů a magnetických tabulí. Témata hodin byla volena tak, aby se dodržela návaznost s přihlédnutím k dosavadním znalostem a dovednostem žáků. Ve většině hospitovaných hodin byl žákům dán prostor pro samostatné a aktivní učení, skupinové aktivity i uplatňování vlastní individuality. V části navštívené výuky měli žáci možnost volby individuálního tempa, zejména v oblastech zaměřených na procvičování a upevňování znalostí. Vyučující průběžně poskytovaly individuální pomoc a zohledňovali žáky se specifickými poruchami učení. Probírané učivo bylo interpretováno věcně správně.

Převážná většina hospitovaných hodin obsahovala už v úvodní části motivaci, která navodila potřebnou atmosféru. Hodnocení žákovských výkonů plnilo především pozitivně posilovací a motivační funkci. Závěrečné hodnocení výsledků vyučovacích činností s ohledem na cíl hodiny bylo vždy provedeno. V hodinách byla rozvíjena představitivost, paměť, logický úsudek a v přiměřené míře komunikativní dovednosti. Inspekce ve sledovaných hodinách zjistila velmi dobré matematické znalosti. Tyto pak žáci uplatňují v matematických soutěžích (Klokánek aj.).

V oblasti interakce a komunikace byla pedagog i žáky respektována pravidla jednání založená na vzájemné důvěře. Komunikace žáků odpovídala jejich věku. Úroveň vyjadřování vyučujících byla ve všech navštívených hodinách velmi dobrá. Kázeňské problémy nebyly v průběhu inspekce zaznamenány.

Kvalita výuky matematiky je hodnocena jako velmi dobrá.

Hodnocení kvality vzdělávání

Na základě shrnutí poznatků získaných přímým pozorováním ve vyučovacích hodinách je oblast plánování a přípravy výuky, podmínky pro výuku, účelnost a vhodnost organizace výuky, použité formy a metody práce, účinnost a způsob hodnocení žáků ve vyučovacím procesu, úroveň spolupráce a komunikace mezi žáky navzájem a mezi žáky a pedagogy hodnocena jako velmi dobrá.

Celkově je kvalita vzdělávání ve sledované oblasti hodnocena jako velmi dobrá.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Koncepční záměry a úkoly (na období let 2000-2003) byly ředitelkou školy předloženy v písemné podobě. Hlavní cíle jsou stanoveny na základě znalostí podmínek a prostředí, ve kterých se škola nachází. Dokument je zaměřen především na oblast výchovně-vzdělávací práce (vztahy učitel - žák), materiálně-technickou, spolupráci školy, obce a rodičovské veřejnosti. Hlavním záměrem celého materiálu je rozvíjení nových metod práce, výraznější zaměření na činnosti spojené s výchovou a vzděláváním dětí s vývojovými poruchami učení a chování, pěstování a posilování mezi žáky úcty k hodnotám, vedení dětí k odpovědnosti, toleranci, dobrým mezilidským vztahům. Některé stanovené úkoly byly již realizovány.

Plánování vychází z analýzy současného stavu. Roční plán byl zpracován na základě koncepčních záměrů a diskusí mezi pedagogickými pracovníky, zástupci obce i rady školy. Obsahuje aktuální požadavky výchovně-vzdělávacího procesu a jeho materiálního zabezpečení a organizační úkoly. Jeho součástí je dále plán pedagogických rad, plán kontrolní činnosti, rozdělení kompetencí, minimální preventivní program, plán třídních schůzek, soutěží a akcí pořádaných školou. Na pravidelných poradách je konkretizován do měsíčních termínovaných úkolů, jejichž plnění je průběžně sledováno a vyhodnocováno. Plánované záměry jsou reálné a konkrétní. Dokument je přehledně zpracován, má velmi dobrou vypovídací hodnotu a svědčí o koncepčním přístupu ředitelky školy k plánovacím činnostem, při kterých jsou využívány podněty všech pracovníků školy.

Škola se řídí schválenými učebními plány. Výuka probíhá podle osnov vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2 včetně úprav a doplňků (pod čj. 25 018/98-22). Na základě hospitační činnosti, kontroly tematických plánů sledovaných předmětů a pedagogické dokumentace lze konstatovat, že realizace učebního plánu je v souladu s deklarovaným vzdělávacím programem. Pro žáky se specifickými poruchami učení jsou vypracovány

individuální programy. Péči o tyto integrované žáky zajišťuje 5 proškolených dyslektických asistentek. Druhou třídu navštěvuje integrovaná žákyně, která pracuje s pomocí vlastní asistentky.

Žáci mají v tomto školním roce možnost pracovat pouze v nepovinném předmětu náboženství a několika zájmových útvarech (výtvarný, dovedné ruce, rytmika, jazyk anglický a německý, hra na flétnu a stolní tenis). Škola má pro většinu těchto činností dostatek vhodných prostor (s výjimkou tělocvičny) i materiálního vybavení - např. keramická pec.

Organizace vzdělávacího a výchovného procesu i provozu školy má jasně stanovená pravidla, která korespondují s velikostí i typem školy. Běžný provoz se řídí řádem školy, který je zpracován v souladu s § 15 vyhlášky MŠMT ČR č. 291/1991 Sb., o základní škole, ve znění pozdějších předpisů. V průběhu inspekce bylo zřejmé, že školní řád je pracovníky školy i žáky akceptován.

Operativnost řízení je zajištěno především každodenním osobním kontaktem, dále pravidelnými poradami a informační nástěnkou. Organizování pedagogických rad je funkční, zápisy z nich obsahují relevantní informace o současném stavu školy v oblasti výchovně-vzdělávací práce. Rozvrh hodin respektuje psychohygienické potřeby žáků i pedagogů v rámci podmínek školy.

Povinná dokumentace školy je vedena řádně, funkčně, v souladu s platnými právními předpisy. Při kontrole nebyly zjištěny nedostatky. Má velmi dobrou úroveň po stránce formální a obsahové.

Vnitřní informační systém je účinný, existují v něm zpětné vazby. Vedení školy umožňuje všem zaměstnancům přístup k aktuálním informacím, které se týkají práce školy a různých pedagogických aktivit. Důvěrné informace o zaměstnancích a žácích jsou řádně zabezpečeny proti zneužití.

Vnější informační systém zajišťuje především pravidelnou a včasnou informovanost rodičů, zejména prostřednictvím žákovských knížek a deníčků. Komplexnější informace jsou podávány na pravidelných třídních schůzkách a ve vypsanych konzultačních hodinách, dále spoluprací se sdružením rodičů a radou školy. Škola vydává čtvrtletník „Čiperka“, prostřednictvím obecního úřadu se prezentuje na vlastních webových stránkách, informační vývěsce a akcích pořádaných školou nebo obcí.

Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 1999/2000 má velmi dobrou vypovídací hodnotu a slouží zčásti jako zdroj sebehodnocení. Je zpracována v souladu s § 17e odst. 2, 3 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů. Její obsah není v rozporu se zjištěnými skutečnostmi.

Hlavním prvkem ve vedení pracovníků je každodenní přímý kontakt s oboustrannou informovaností o plnění úkolů. Při vedení pracovníků převládá demokratický styl řízení, který je schopen respektovat potřeby jednotlivců i celku. Řízení má návaznost na plánování i kontrolu jednotlivých činností a postihuje všechny oblasti práce školy. Ve sledovaných předmětech je maximálně využíváno odbornosti výuky. Jsou tím vytvořeny podmínky pro uplatnění tvořivosti a iniciativy pracovníků i samotných žáků.

Nadtarifní složky platu jsou přiznávány diferencovaně dle zveřejněných kritérií. Vedení školy rovněž využívá jako motivační roli slovní pochvalu a poděkování za přípravu a organizaci soutěží či mimořádných akcí. Vyhodnocování práce učitelů je prováděno v pravidelných termínech.

Vedení školy využívá pro hodnocení výchovně-vzdělávací práce vlastní písemné okruhy v matematice, pravidelně využívá nabídky testů Kalibro a v letošním školním roce srovnávací testy Scio.

Kontrolní a hospitační činnost je součástí celoročního plánu práce. Z hospitační činnosti jsou pořizovány záznamy, v nichž je uveden průběh hospitované hodiny a vytčena pozitiva a negativa. Výsledky jsou s vyučujícím konzultovány po ukončení hospitační činnosti.

Systém kontrol je dále realizován formou kontroly pedagogické dokumentace včetně kontroly žákovských knížek a činnosti správních zaměstnanců. Sledovány a vyhodnocovány jsou písemné a grafické projevy žáků i výsledky srovnávacích testů.

Hodnocení kvality řízení

Rozsah a účelnost plánování odpovídá velikosti školy. Organizační struktura umožňuje uplatnění všech zaměstnanců s odpovědností za svěřené úkoly. Jsou vytvořeny podmínky pro uplatnění tvořivosti a iniciativy pracovníků. Informace pro pracovníky, rodiče a veřejnost jsou podávány včas a v potřebném rozsahu. Vedení a motivování pracovníků je efektivní s kvalitními kontrolními mechanismy. Jsou respektovány obecně závazné právní předpisy.

Kvalita řízení je hodnocena jako velmi dobrá.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Povinná dokumentace ve smyslu § 38a odst. 1 zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů (rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení, třídní knihy, třídní výkazy, katalogové listy, školní řád, rozvrh hodin, záznamy z pedagogických rad, osobní dokumentace žáků se zdravotním postižením, kniha úrazů).
- Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 1999/2000.
- Celoroční plán práce školy.
- Tematické plány učiva jazyka českého a matematiky.
- Písemné podklady řídicí, organizační a kontrolní činnosti vedení školy.
- Písemné žákovské práce.
- Plán kontrolní a hospitační činnosti na školní rok 2000/2001.
- Podkladová inspekční dokumentace (hospitační záznamy).

ZÁVĚR

Předmětem inspekční činnosti bylo hodnocení kvality vzdělávání v předmětech český jazyk a matematika spolu s posouzením kvality řízení školy.

Nebyla zjištěna žádná významná negativa, stanovena byla následující výrazná pozitiva:

- velmi dobrá úroveň vzdělávání v uvedených předmětech,
- celkově velmi dobrá úroveň kvality řízení,
- velmi dobrá propagace školy na veřejnosti,
- příznivé estetické prostředí školy.

Základní škola Kozmice, por. Hoši 1, prokázala velmi dobré výsledky v oblasti řídicí činnosti, kvalita vzdělávání je hodnocena jako velmi dobrá.

Na základě inspekčních zjištění je škola hodnocena jako velmi dobrá.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři:	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	RNDr. Libor Kubica
Člen týmu	Mgr. Jan Katolický

V Opavě dne 15. června 2001

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 15. 6. 2001

Razítko

Ředitelka školy	Podpis
Mgr. Marcela Kantorová	Mgr. Marcela Kantorová, v. r.

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Posouzení jevů

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy (samosprávy): ref. šk OkÚ Opava	2001-06-29	145 168/01-11132
Zřizovatel: OÚ Kozmice	2001-06-29	145 164/01-11132
Rada školy: por. Hoši 3, 747 11 Kozmice	2001-06-29	145 166/01-11132

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	Připomínky nepodány